

СОУ Гимназија „Добри Даскалов“ Кавадарци

**Упатство со правила и насоки за правилно изработување
на проектна задача - Извадок од
ИСПИТНА ПРОГРАМА ЗА ПРОЕКТНА ЗАДАЧА
на Државниот испитен центар**

Подготвиле:

Донка Лалкова, проф. по англиски јазик

Зоран Милевски, проф. по информатика

Кавадарци, февруари 2013 година

Во овој документ е дадено кратко објаснување за начинот на изработка на проектната задача како задолжителен дел од Државна матура, според насоките на Државниот испитен центар.

Целта е да се информираат учениците кои правила треба да ги почитуваат при изработката на проектната задача.

Постојат четири вида стандардизирани проектни задачи, и тоа:

- проектна задача – **есеј**;
- проектна задача – **извештај од емпириско истражување**;
- проектна задача – **извештај од експериментално истражување**;
- проектна задача – **продукт/творба**.

Испитот кој се однесува на проектната задача се состои од писмен и устен дел или писмен, практичен и устен дел.

Писмениот дел го сочинуваат пишаниот дел од проектната задача кој што треба да биде подготвен според одредени правила кои што ќе ги објасниме во понатамошниот текст.

Усниот дел на проектната задача, всушност, е самата презентација (одбрана) на задачата. Одбраната на задачата не смее да трае подолго од 20 минути вклучувајќи го и времето за прашања и одговори.

Практичниот дел се презентира доколку ученикот има избрано изработка на проектна задача како на пример продукт/творба, и ги опфаќа сите активности кои што ги има реализирано ученикот со цел да ја покаже својата практична оспособеност од изработката на проектната задача.

Обврски на ученикот при изработката на проектната задача се:

- да ги почитува временските рокови за изработка на проектната задача (од избор до реализација);
- ученикот кој нема да ја предаде изработена проектна задача на менторот во предвидениот рок, ќе го изгуби правото да го полага овој дел од испитот;
- јасно да го дефинира предметот на истражување;
- да провери дали има на располагање доволно извори на информации за истражувачкото прашање;
- да ги провери условите во кои ќе се реализира истражувањето/експериментот/изработката на производот;
- да води досие (папка) во кое треба да ги забележува: активностите предвидени со проектната задача, времето и местото на нивната реализација; бројот на одржаните средби со менторот, содржината на работата, забелешките и препораките од наставникот-ментор; важните

податоци, добиените резултати (наодите) од спроведените истражувачки активности, информациите од интервјуата, анкетите, скиците, пробните модели и сл.;

- да оствари минимум три (3) средби со наставникот-ментор.

Правила за изработка на писмениот дел:

Писмениот дел од проектната задача се изработува во програма за обработка на текст (обично Word) со следните правила:

- проектната задача по обем треба да биде најмногу 10 страници (без насловната страница, страницата на која се претставува содржината, цртежи, слики, дијаграми, илустрации, табели, листата на користената литература, додатоци).
- пожелно е да содржи апстракт (сиже) до 300 збора во кој ученикот дава јасен преглед на проучувањето/истражувањето и добиените резултати/заклучоци;
- форматот на страницата да биде А4;
- големина на букви 12;
- проред 1.5 (растојание помеѓу редовите) ;
- маргини 2,54 см (горе, долу, лево и десно);
- нумерирање на страниците на средината од дното на секоја страница (освен насловната страница која што не смее да има број на страница);
- порамнување на текстот од двете страни.

Значи, секоја проектна задача се состои од:

- насловна страница,
- апстракт или сиже (по желба на ученикот),
- воведен дел,
- главен дел (кој што може да биде претставен во повеќе наслови и поднаслови),
- заклучок,
- користена литература.

Дополнително:

Секоја внесена табела или слика треба да биде соодветно означена како на пример:

Слика 1. Лого на СОУ Гимназија „Добри Даскалов“

Пожелно е да нема страници во проектната задача составени само од слики или само од табели.

Правила за изработка на проектна задача –есеј:

Во **Воведот** ученикот:

- објаснува зошто ја избрал темата (зошто е таа интересна и важна за проучување/ истражување);
- јасно и прецизно го определува предметот на проучување/истражување (до која широчина и длабочина ќе ја истражува темата);
- дава завршни согледувања од истражувањето и најавува дека тие подоцна ќе бидат подетално објаснети во главниот дел.

Главниот дел е од посебна важност. Во него ученикот систематски го развива есејот давајќи убедливи одговори на проучуваното/ истражуваното прашање. Структурата и постапките кои ги користи ученикот во главниот дел не се строго определени. Тие зависат од природата на наставниот предмет/ областа од која е избрана проектната задача. Нив ги утврдува наставникот – ментор во договор со ученикот. Во некои области на истражување **главниот дел може да содржи и поднаслови**. На пример: при истражувањата од природната група предмети, главниот дел на есејот обично содржи поднаслови во кои се објаснети методите и техниките на истражувањето. При изработката на есејот треба да се одбегнуваат поднаслови бидејќи го прекинуваат текот и целината на есејот.

Заклучокот треба да содржи:

- јасни заклучоци и ставови соодветни на прашањето кое е поставено на почетокот;
- докази поткрепени со факти;
- убедливи и средени резултати и, евентуално, нови прашања кои произлегуваат од проучувањето/истражувањето.

Со други зборови во заклучокот ученикот во кратки црти прави прераскажување на воведот и главниот дел, односно објаснува што е темата на истражување во проектната задача, како тој ја има обработено и на крајот ги кажува резултатите за тоа што има научено и како би му користело тоа знаење во иднина.

Користена литература се пишува со точни податоци:

Ако е книга се пишува, на пример :

- М. Митревски, Таблет компјутери и нивната примена, Македонска книга -2013 година, 123-127 страница

Ако е линк од интернет се копира целосниот линк, на пример :

- Tim Bajarin, The Future of Personal Computing: Cloud-Connected Screens Everywhere, 13 август 2013 год., <http://techland.time.com/2012/08/13/the-future-of-personal-computing-cloud-connected-screens-everywhere/#ixzz2JdwiO2Tu>
- Moodle систем за е-учење на СОУ Гимназија „Добри Даскалов“, www.dobridaskalov.edu.mk/moodle

Не смее да има користена литература како www.google.com или wikipedia.org.

Подетални насоки за изработка на останатите три вида стандардизирани проектни задачи: **извештај од емпириско истражување, извештај од експериментално истражување и продукт/творба** можете да најдете во испитната програма за проектна задача на веб сајтот на Државниот испитен центар www.matura.gov.mk во делот проектна задача, како и примери од проектни задачи.